

Справедливата мобилност е важна за нас. Германското трудово право важи също и за помощниците в прибирането на реколтата. То включва:

- право на платен отпуск
- изплащане на невзетия отпуск
- продължаващо изплащане на заплатата при болест

и много други. Тук ще намерите цялата важна информация за Вашия трудов договор, Вашето заплащане, сумите за социално осигуряване, настаняването и регламентирането на работното време.

Трудов договор

В Германия работодателят не е длъжен да Ви даде писмен трудов договор. Като трудов договор може да важи също това, което сте договорили с работодателя устно или по имейл. Но най-късно след един месец работодателят трябва да Ви предостави важните условия на договора писмено. Но някои работодатели не правят това, въпреки че са длъжни да го правят. Затова поискайте от Вашия работодател писмен трудов договор. Работодателят трябва да Ви даде договор на език, който Ви разбираете. Ако трудовият договор е написан на чужд за Вас език, кажете на работодателя, че ще върнете договора подписан, след като го дадете за превод.

Внимавайте трудовият договор да е подписан от Вас и от работодателя. Непременно поискайте да Ви дадат подписан екземпляр от договора, който трябва да пазите.

Съгласно закона трудовият договор трябва да съдържа следната информация:

- Вашето име и адрес и тези на Вашия работодател
- начало и предвиждана продължителност на трудовото правоотношение
- месторабота
- описание на работата
- размер на работната заплата и евентуалните добавки и техния падеж
- договорено работно време, включително гарантирано минимално работно време
- продължителност на отпуска
- срокове за прекратяване на трудовото правоотношение
- указание за действащи колективни трудови договори

Работна заплата и срок за изплащане

В Германия има минимална заплата, която постоянно се актуализира. Минималната заплата по закон важи също за всички работещи в селското стопанство в Германия. При това местоживеенето или националността нямат значение. Към януари 2021 г. почасовата трудова ставка по закон беше повишена на 9,50 евро бруто (бруто = заплата без удържки). Към 01 юли 2021 г. минималната заплата ще бъде повишена на 9,60 евро бруто, към 01 януари 2022 г. на 9,82 евро бруто, а към 01 юли 2022 г. на 10,45 евро бруто.

При прибирането на реколтата работодателите често определят колко килограма плодове и зеленчуци трябва да набере работникът и колко евро ще получи за това. Такова така наречено заплащане на акорд е допустимо. Въпреки това на час работодателят не трябва да Ви плаща по-малко от минималната заплата по закон, която в момента е 9,50 евро бруто. Ако например за час наберете толкова щайги, че надминете минималната заплата, работодателят трябва съответно да Ви плати повече.

Обикновено работната заплата се изплаща най-късно до 15-то число на следващия месец. В трудовия договор може да има и други споразумения между Вас и работодателя. Работодателят е длъжен заедно с изплащането на заплата да Ви даде и фиш за заплата. Така можете да разберете какво включва Вашата заплата. Фишът за заплата трябва да съдържа най-малко следната информация:

- брой на отработените часове
- размер на месечната брутна заплата
- размер на удръжките за данък общ доход
- други удръжки (например за настаняване и храна, аванси)
- сума за изплащане (нетна заплата)

Изчисляване на работното време

Работното време започва с работата на полето. Пътят за стигане до работа се счита за работно време, само ако става дума за пътуване между две полета. Средното работно време е 8 часа на ден; но временно то може да бъде удължено на до 10 часа на ден. Обикновено между две смени се изисква почивка от 11 часа.

При ежедневно работно време от 6 до 9 часа най-късно след 6 часа Ви се полага 30 минути почивка. Ако работите по-дълго от 9 часа на ден, имате право на 45 минути почивка. Почивките не се считат за работно време и следователно не се заплащат. За работа в неделя и в празнични дни в рамките на 8 седмици работодателят трябва да Ви предостави свободни дни като компенсация.

Германският законодател изисква началото, края и продължителността на работното време да се записват. Вашият работодател ще Ви каже как се прави това във фирмата. Записването е основа за правилно изплащане на заплатите. Ако искате да проверите фиша за заплата, Вие също трябва да си записвате часовете:

- начало и край на работата
- начало и край на почивките
- продължителност на работното време на ден (без почивки)

Продължителност на трудовото правоотношение и преждевременно завършване/прекратяване

Във Вашия трудов договор също така е регламентирано кога започва и кога завършва трудовото правоотношение. Като период може да е посочена продължителността на прибиране на реколтата или твърда дата. Вашият работодател и Вие като работник трябва да спазвате записаната в договора пълна продължителност на наемането на работа, освен ако трудовото правоотношение бъде завършено преди края според договора чрез прекратяване.

Работодателят, а също и Вие като работник можете да прекратите трудовото правоотношение. По принцип прекратяването трябва да стане писмено на хартия – не по имейл. Прекратяването трябва да е подписано от лицето, което иска прекратяване.

При прекратяването трябва да бъдат спазени определени срокове. При трудово правоотношение като помощник в селското стопанство, което продължава по-малко от 3 месеца, тези срокове могат да са много кратки. Кой срок важи във Вашия случай се съдържа във Вашия трудов договор.

Не сте длъжен/на да подписвате прекратяването, което Ви дава Вашият работодател. Прекратяването може да не е валидно, защото работодателят е допуснал грешка. Затова, ако получите прекратяване, трябва да се обърнете към горещата телефонна линия www.fair-arbeiten.eu/de/article/471.hotline-für-saisonarbeiter-innen-in-der-landwirtschaft.html на Съюза на германските профсъюзи или към консултантско бюро. Адреси и телефонни номера на консултантски бюра ще намерите на интернет страницата www.faire-mobilitaet.de/beratungsstellen.

Допълнителна информация по темата прекратяване ще намерите на интернет страницата www.fair-arbeiten.eu/de/article/15.kündigung.html на Съюза на германските профсъюзи.

Безопасност на труда

Всички работни уреди и необходимите за работата лични предпазни средства Ви се предоставят от работодателя безплатно. Освен това при работа в горещина трябва да Ви бъде предоставена достатъчно вода. При първия месечен фиш за заплатата внимавайте за него нищо да не е удържано от заплатата Ви.

Отпуск

Според германското трудово право имате право на отпуск. Той е най-малко 2 дни за всеки пълен месец наемане на работа. В края на наемането на работа отпускът може да бъде изплатен.

Наемане на работа със или без социално осигуряване

В Германия има наемане на работа със задължително социално осигуряване и без социално осигуряване. Обикновено наемането на работа е със задължително осигуряване. За изясняване, дали Вие сте със задължително социално осигуряване или не, служи въпросникът за установяване на задължението за осигуряване. Въпросникът може да бъде изтеглен на различни езици на интернет страницата www.svlf.de/auslaendische-saisonarbeitskraefte на Социалното осигуряване за селското стопанство, горите и градинарството.

Болест

Ако във Вашата страна на произход сте назначен/а на работа при работодател или самостоятелно работещ селски стопанин, по време на Вашата работа като помощник в прибирането на реколтата Вие сте социално и здравно осигурен във Вашата страна на произход. Доказателство за освобождаването от социално осигуряване за работодателя в Германия е така нареченото удостоверение A1. Заявете удостоверението A1 в компетентната институция във Вашата родна страна преди Вашето отпътуване и го донесете с Вас в Германия. Допълнително заявете европейска здравноосигурителна карта (т. нар. EHIC), за да можете в Германия безпроблемно да отидете на лекар.

Ако се разболеете по време на трудовото правоотношение, незабавно информирайте Вашия работодател, тоест селския стопанин в Германия, и идете на лекар. Той ще Ви прегледа и – ако сте болен – ще Ви издаде документ за нетрудоспособност („болничен лист“). Трябва да представите болничния лист на работодателя. Информирайте се, дали трябва да изпратите болничния лист също и на Вашата здравна каса.

Ако работите по-дълго от 4 седмици в една и съща фирма в Германия и Ви бъде издаден болничен лист от лекар, тогава ще продължите да получавате Вашата заплата за до 6 седмици, докато сте болен/на.

Допълнителна информация по въпроса ще получите на горещата телефонна линия www.fair-arbeiten.eu/de/article/471.hotline-für-saisonarbeiter-innen-in-der-landwirtschaft.html на Съюза на германските профсъюзи или в консултантско бюро. Адреси и телефонни номера на консултантски бюра ще намерите на интернет страницата www.faire-mobilitaet.de/beratungsstellen.

Регистрация за здравно осигуряване/застраховане при злополука

Ако работите в Германия без социално осигуряване и нямате действаща здравноосигурителна защита за Германия (здравно осигуряване в чужбина), работодателят в Германия може да сключи за Вас помощно частна здравна застраховка за помощници в прибирането на реколтата. Работодателят не трябва да удържа разходите за тази частна здравна застраховка от Вашата заплата.

Във всички случаи работодателят трябва да Ви осигури срещу трудови злополуки и да поеме разходите за застраховка при злополука.

Настаняване и храна

Разходите за настаняване и храна трябва да бъдат регламентирани по разбираем начин в договор. Ако работодателят Ви предложи настаняване срещу наем, в трудовия договор трябва да е регламентирано колко високи са разходите за това и кой ще ги поеме. Ако самият работодател не може да Ви предложи настаняване, той трябва да гарантира, че ще Ви бъде предоставено подходящо настаняване.

Условията за предоставяне на настаняване (вид на настаняването, цена/наем, права и задължения) наемодателят договаря с Вас в отделен договор. Ако работодателят осигури настаняване и храна, той може за удържи от заплатата адекватна сума за наем и храна. При това всеки месец трябва да Ви остават достатъчно пари за живот. Тази граница се нарича „граница, освободена от запориране“.

Ако работодателят иска да удържи разходите за наем и храна от Вашата заплата, това трябва да е регламентирано в договора и да се вижда от фиша за заплатата.

Данъци

В зависимост от общата заплата в Германия могат да възникнат данъци. Те се удържат от заплатата, а работодателят е длъжен да ги плати на държавата.

Пандемия от коронавирус

Заради коронавируса федералното правителство издаде строги разпоредби, които работодателите в селското стопанство трябва да изпълняват. Тези разпоредби служат за това да Ви защитят от заразяване с вируса – при тръгването, на мястото на настаняване, на работа и при хранене на мястото на Вашето настаняване.

Изпълнението на разпоредбите е отговорност на съответните федерални провинции.

По-подробна информация за действащите разпоредби във Вашия регион ще получите от компетентната Здравна служба. Данните за контакт ще намерите на интернет страницата на института “Роберт Кох” tools.rki.de/plztool.

Важни линкове към интернет страниците

Информация за справедливата мобилност

- Често задавани въпроси - FAQ - за помощниците в прибирането на реколтата на Съюза на германските профсъюзи на немски, босненски-хърватски-сръбски, полски, унгарски и български на: www.faire-mobilitaet.de/landwirtschaft

Информация за трудовото право

- на Съюза на германските профсъюзи: www.fair-arbeiten.eu

Информация за коронавируса

- Служба за равнопоставеност на ЕС на различни езици
www.eu-gleichbehandlungsstelle.de/eugs-de/informationen-zu-corona
- Пълномощник за интеграцията на федералното правителство на Германия на различни езици
www.integrationsbeauftragte.de/ib-de/amt-und-person/informationen-zum-coronavirus
- Съюз на германските профсъюзи
www.dgb.de/themen/++co++fdb5ec24-5946-11ea-8e68-52540088cada
- Федерално министерство на здравеопазването на различни езици
www.bundesgesundheitsministerium.de/coronavirus.html
- Публично-правно новинарско предаване „Tagesschau“ за актуалното положение по света и за Германия на немски език
www.tagesschau.de/ausland/coronavirus-karte-101.html

